

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/1201/2015
Identifikačné číslo spisu: 7714219367
Dátum vydania rozhodnutia: 23.06.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Eva Sakálová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7714219367.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu MATEX, s.r.o., so sídlom Veškovce 1194, Veľké Kapušany, IČO: 31 675 999, proti žalovanému Agropotravinárske družstvo Malčice, so sídlom v Malčiciach, IČO: 31 713 891, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Illeš, Šimčák, Brösl, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 27, IČO: 36 861 472, o nahradenie prejavu vôle a nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 19 C 227/2014, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 11. marca 2015 sp. zn. 5 Co 85/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Michalovce uznesením z 9. januára 2015 č.k. 19 C 227/2014-77 zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd zakázal žalovanému až do právoplatného skončenia vo veci samej nakladať s nehnuteľnosťami, ktoré sú evidované Okresným úradom N., Katastrálny odbor, Okres: N., Obec: G., katastrálne územie: G. na liste vlastníctva č. XXXX a to pozemok ležiaci na parcele reg. „E“ KN č. XXXX/X o výmere 3115m², druh pozemku orná pôda a to previesť vlastnícke právo (spoluvlastnícke právo) k nehnuteľnostiam darom, ich scudzením tretej osobe alebo ich zámenou za in é nehnuteľnosti s treťou osobou alebo založiť ich záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby alebo zabezpečovacím prevodom v prospech tretej osoby. Až do právoplatného skončenia vo veci samej žalovanému zakázať previesť užívacie práva odplatným alebo bezodplatným titulom na tretie osoby k uvedeným nehnuteľnostiam (dať ich do nájmu, podnájmu, bezodplatného užívania tretím osobám, ktorých doba trvania presiahne čas, ktorým sa súdny spor vo veci samej právoplatne skončí. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil odkazom na § 102 ods. 1, § 75 ods. 2 O.s.p.; a tým, že po zhodnotení zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre nariadenie predbežného opatrenia dospel k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný. Mal za to, že žalobca neosvedčil, že mu konaním žalovaného hrozí bezprostredná ujma, súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Zároveň uviedol, že aj v prípade ďalšieho prevodu podielu nehnuteľnosti na LV č. XXXX, k.ú. G. práva žalobcu podľa § 140 Občianskeho zákonníka či § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka zostávajú zachované.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu uznesením z 11. marca 2015 sp. zn. 5 Co 85/2015 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že po dobu jedného roka žalovanému zakázal nakladať s nehnuteľnosťami, ktoré sú evidované Okresným úradom N., Katastrálny odbor, Okres: N., Obec: G., katastrálne územie: G. na liste vlastníctva č. XXXX a to pozemok ležiaci na parcele reg. „E“ KN č. XXXX/X o výmere 3115m², druh pozemku orná pôda, a to previesť vlastnícke právo (spoluvlastnícke právo) k nehnuteľnostiam darom, ich scudzením tretej osobe alebo ich zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo zaťažiť ich záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby, alebo zabezpečovacím prevodom v prospech tretej osoby. Po dobu jedného roka zakázal žalovanému previesť užívacie práva odplacným alebo bezodplacným titulom na tretie osoby k uvedeným nehnuteľnostiam (dať ich do nájmu, prenájmu, bezodplacného užívania tretím osobám). V prevyšujúcej časti uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Takto rozhodol, keď po citácii § 76 ods. 1 písm. e/, f/ O.s.p., § 77 ods. 3 O.s.p. zdôraznil, že predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov, teda rýchle a operatívne riešenie právnych vzťahov, ktoré vyžaduje okamžitý zásah súdu majúci pritom na zreteli, aby predbežné opatrenie nezasiahlo v neprimeranej miere do majetkovej sféry žalobcu. Podľa názoru odvolacieho súdu je obmedzenie podľa návrhu žalobcu na čas trvania predbežného opatrenia jedného roka dostatočným pre súdne, ale aj mimosúdne riešenie sporu, keďže žalobca týmto argumentuje v podanej žalobe, ale aj v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, že spor sa snaží mimosúdne vyriešiť, o čom predložil aj dôkaz. Poukázal na to, že na nariadenie predbežného opatrenia sú kladené požiadavky, vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. Súdna ochrana musí byť poskytnutá v rámci ústavných a zákonných pravidiel tak tomu, kto o nariadenie predbežného opatrenia žiada, tak aj tomu, voči komu predbežné opatrenie smeruje. Rešpektujúc ústavné právo účastníka na ochranu jeho vlastníctva, odvolací súd dospel k záveru, že v posudzovanej veci primerané sledovanému legitímnemu cieľu a naliehavej spoločenskej potrebe zodpovedá dočasné obmedzenie práva žalovaného na dobu jedného roka. Určený čas trvania predbežného opatrenia takto dáva z časového hľadiska dostatočný priestor na to, aby sa spor medzi účastníkmi vyriešil.

Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný, žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Vo vzťahu k tejto vade konania namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné z dôvodu, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zo všetkých relevantných skutkových a právnych hľadísk, ktorých posúdenie bolo nevyhnutné pre záver o dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia a nezdôvodnil, prečo je potrebné obmedziť žalovaného aj v iných dispozíciách s nehnuteľnosťou a tiež s otázkou ujmy, ktorá môže nariadením predbežného opatrenia vzniknúť.

Žalobca písomné vyjadrenie k dovolaniu nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací § 10a ods. 1 O.s.p., po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), predovšetkým skúmal, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného vo forme uznesenia sú upravené v ustanoveniach § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu

prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V treťom odseku ustanovenia § 239 O.s.p. sú vymenované prípady, ktoré vylučujú prípustnosť dovolania proti uzneseniam odvolacieho súdu, proti ktorým by inak bolo dovolanie podľa odsekov 1 a 2 prípustné. Jedným z nich je aj prípad, keď dovolanie smeruje proti uzneseniu o predbežnom opatrení.

V prejednávanej veci je nepochybné, že žalovaný dovolaním napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci predbežného opatrenia. Jeho dovolanie je preto podľa § 239 ods. 3 O.s.p. procesne neprípustné.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom). Ustanovenie § 237 ods. 1 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia preto predmet konania nie je významný. Ak je teda konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie o predbežnom opatrení.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

Dovolateľ v dovolaní namieta, že súdy mu odňali možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Žalovaný videl odňatie možnosti pred súdom konať v tom, že odvolací súd neuviedol v čom vidí nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ani dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a neposúdil vec podľa všetkých relevantných skutkových a právnych hľadísk, čo bolo nevyhnutné pre záver o dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia.

Dovolacia námietka žalovaného, že súdy sa mali zaoberať otázkou splnenia podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia (aj keď žalovaný túto vadu odôvodňuje § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a vyvodzuje z nej nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia), vo svojej podstate predstavuje námietku tzv. inej

vady v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.; namieta sa tu totiž nedostatočné skutkové zistenie. Prípustnosť dovolania však nezakladá skutočnosť, ak sudy svoje rozhodnutie založili na nesprávnych skutkových zisteniach; nesprávne či nedostatočné skutkové zistenie má za následok vydanie vecne nesprávneho rozhodnutia súdu, samo osebe ale nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (por. napr. R 37/1993, R 125/1999). Rovnako to platí aj pre prípadné dovolateľom namietané nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne posúdenie veci, ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že súd svojím postupom nezaložil vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., teda neodňal účastníkovi možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., ani z ustanovenia § 239 O.s.p., dovolanie teda smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Najvyšší súd Slovenskej republiky ho preto podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. odmietol bez toho, aby bola preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o trovách dovolacieho konania nerozhodoval z dôvodu, že dovolaním napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím, ktorým by sa konanie medzi účastníkmi končilo, berúc zreteľ na to, že ide o konanie o predbežnom opatrení (§ 145 O.s.p.). Vo veci bude ďalej konať súd prvého stupňa, ktorý rozhodne aj o trovách doterajšieho konania, t.j. vrátenie trov dovolacieho konania v súlade s úpravou zakotvenou v § 151 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.